

Πρακτικά

Συνάντησης Εργασίας

Εκποοσώπων Έργου LIFE AMYBEAR και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας 20^η Οκτωβρίου 2020,

Υπουργείο Περιβάλλοντας και Φυσικού Σχεδιασμού, Σκόπια

Ακρωνύμιο έργου: LIFE AMYBEAR

Πλήρης τίτλος: Improving Human-Bear Coexistence Conditions in Municipality of Amyntaio

Κωδικός έργου: LIFE15 NAT/GR/001108

Ημερομηνία έναρξης του έργου: 1η Οκτωβρίου 2016

Διάρκεια του έργου: **62 μήνες** Ιστότοπος: www.lifeamybear.eu

Δοάση	E1
Συμμετέχοντες δικαιούχοι	LEVER, CALLISTO
Τύπος*	R
(R, DEM, DEC, OTHER)	
Επίπεδο διανομής**	СО
(PU, CO, CI)	
Ημεφομηνία παφαδοτέου	30/11/2020-
σύμφωνα με τη Συμφωνία	
Επιχορήγησης (Grant Agreement)	
Ημεφομηνία έναφξης	21/10/2020
Σχετικές δράσεις ή υπο-δράσεις	E1.5
Έκδοση αναφοράς	1

^{*}Type: $\mathbf{R} = \mathbf{K} \epsilon (\mu \epsilon vo, \alpha v \alpha \phi o \phi \acute{\alpha})$ (excluding the periodic and final reports); $\mathbf{DEM} = \mathbf{Demonstrator}$, pilot, prototype, plan designs, $\mathbf{DEC} = \mathbf{Websites}$, patents filing, press & media actions, videos, etc.; $\mathbf{OTHER} = \mathbf{Software}$, technical diagram, etc.

^{**}Dissemination level: **PU** = Public, fully open, e.g. web; **CO** = Confidential, restricted under conditions set out in Model Grant Agreement; **CI** = Classified, information as referred to in Commission Decision 2001/844/EC.

Πίνακας Περιεχομένων

1	Пε	<u> </u>	2
2	Ab	stract	2
3	Συ	μμετέχοντες	3
		ακτικά	
5	ПА	APAPTHMATA	5
ļ	5.1	Λίστα Συμμετεχόντων	6
ļ	5.2	Φωτογοαφίες	10
ļ		Παρουσιάσεις	
ļ	5.4	Σχέδιο Μνημονίου Συνεργασίας	22

1 Περίληψη

Η έκθεση αυτή αφορά στην παρουσίαση της Συνάντησης Εργασίας που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο περιβάλλοντος και Φυσικού σχεδιασμού στα Σκόπια, την Τρίτη 20 Οκτωβρίου 2020, στο πλαίσιο υλοποίησης της υποδράσης Ε1.5 "Bilateral Workshop" του έργου LIFE ΑΜΥΒΕΑΡ. Στη συνάντηση το εταιρικό σχήμα του έργου εκπροσώπησε η συντονίστρια του έργου, κα Ελισσάβετ Παυλίδου, από τον επικεφαλής εταίρο LEVER Α.Ε., και ο Διευθυντής της Περιβαλλοντικής οργάνωσης ΚΑΛΙΣΤΩ, δικαιούχο του έργου, κος Σπύρος Ψαρούδας.

Για την οργάνωση της συγκεκριμένης συνάντησης υπήρξαν προπαρασκευαστικές ενέργειες από την πλευρά του συντονιστή δικαιούχου, με αποτέλεσμα στις 9 Σεπτεμβρίου 2020 να επισκεφθεί τα γραφεία της LEVER η κα Jasmina Petkovska, Επικεφαλής του τμήματος διεθνούς συνεργασίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Φυσικού σχεδιασμού της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, κατά τη διάρκεια του οποίου συμφωνήθηκε η έναρξη της συνεργασίας και καθαρίσθηκε να υλοποιηθεί η συγκεκριμένη συνάντηση το επόμενο διάστημα. Κρίθηκε αποτελεσματικότερο η συνάντηση να γίνει στα Σκόπια ώστε να συμμετέχουν όσο το δυνατό περισσότεροι εκπρόσωποι του Υπουργείου περιβάλλοντος αλλά και άλλων αρμόδιων φορέων από τη Βόρεια Μακεδονία και τελικά καθορίσθηκε μετά από επικοινωνίες για τις 20 Οκτωβρίου 2020, οπότε και υλοποιήθηκε.

2 Abstract

This report refers to the "Bilateral Workshop" held at the Ministry of Environment and Natural Planning in Skopje, on Tuesday, October 20, 2020, in the framework of the implementation of the E1.5 "Bilateral Workshop" subaction of the LIFE AMYBEAR project. At the meeting, the project team was represented by the project coordinator, Ms. Elissavet Pavlidou, from the Coordinating Beneficiary LEVER A.E., and the Director of the Environmental Organization CALISTO, beneficiary of the project, Mr. Spyros Psaroudas.

In order the workshop to be organized preparatory actions took place by LEVER, having as a result that on September 9, 2020 Head of the International Cooperation Department of the Ministry of Environment and Natural Planning of the Republic of Northern Macedonia, Ms. Jasmina Petkovska, visited LEVER's offices, during which the start of the cooperation was agreed and the commitment for organizing the specific workshop in the next period was taken. However, it was considered more effective for the meeting to take place in Skopje so that as many representatives of the Ministry of Environment and other competent bodies from Republic of Northern Macedonia could participate. Finally, the workshop was held in October 20, 2020, in Skopje.

3 Συμμετέχοντες

Η υπογεγραμμένη Λίστα συμμετεχόντων επισυνάπτεται στο παράρτημα 1.

A/A	Δικαιούχος/	Αντιπρόσωπος			Vésag	
A/A	Φαρέας	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα/Θέση	Χώρα	
1	LEVER	ΠΑΥΛΙΔΟΥ	Ελισσάβετ	Συντονίστοια Έργου	ΕΛΛΑΔΑ	
2	LEVER	ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ	Όθων	Συνεογάτης	ΕΛΛΑΔΑ	
3	ΚΑΛΛΙΣΤΩ	ΨΑΡΟΥΔΑΣ	Σπύρος	Διευθυντής/ Μέλος ομάδας έργου	ΕΛΛΑΔΑ	
4	MINISTRY OF ENVIRONMENT	PETKOVSKA	Jasmina	Head of Department for international cooperation	BOPEIA MAKEΔONIA	
5	MINISTRY OF ENVIRONMENT	TRPEVSKI	Vlatko	Head of Department for Nature	BOPEIA MAKEΔONIA	
6	MINISTRY OF ENVIRONMENT	MITRTA	Ylbert	Head of Department for Waters	BOPEIA MAKEΔONIA	
7	MINISTRY OF ENVIRONMENT	JORDANOV	Sasko	Department for Nature	BOPEIA MAKEΔONIA	
8	NATIONAL PARK OF PELISTER	GAGOVSKI	Jonche	Staff	ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	
9	NATIONAL PARK OF PELISTER	PROJCEVSKI	Zoran	Staff	BOPEIA MAKEΔONIA	
10	NATIONAL PARK OF PELISTER	SOTIROVSKA	Violeta	Staff	BOPEIA MAKEΔONIA	

4 Ποακτικά

Τη συνάντηση άνοιξε η κα Jasmina Petkovska, η οποία καλωσόρισε του συμμετέχοντες και ανέφερε ότι η συγκεκριμένη πρωτοβουλία αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία έναρξης της συνεργασίας για την υλοποίηση δράσεων μεταξύ των δύο χωρών, με στόχο την προστασία και ενίσχυση του πληθυσμού της αρκούδας και τη βελτίωση των συνθηκών συνύπαρξης ανθρώπου αρκούδας στη διασυνοριακή περιοχή αλλά και άλλων περιβαλλοντικών θεμάτων όπως η προστασία άλλων ειδών, η διαχείριση νερού της λίμνης της Μεγάλης Πρέσπας κλπ.

Στη συνέχεια ζήτησε από τους συμμετέχοντες (φωτογραφίες στο παράρτημα 2) να συστηθούν ενώ η κα Ε. Παυλίδου ευχαρίστησε εκ μέρους του εταιρικού σχήματος του έργου για την διοργάνωση της συνάντησης και την ευκαιρία που δίνεται για αυτή τη συνεργασία.

Στη συνέχεια έγιναν τρείς παρουσιάσεις οι οποίες παρουσιάζονται στο παράρτημα 3.

Ο κος Vlatko TRPEVSKI, επικεφαλής της δ/νσης για τη Φύση του Υπουογείο πεοιβάλλοντος παρουσίασε την γεωγραφική κατανομή των μεγάλων θηλαστικών (Canis lupus, Ursus arctos kai Lynx lynx) στη επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας, η οποία για την αρκούδα εντοπίζεται κυρίως στα εθνικά πάρκα του Galichica, Mavrovo, και Pelister.ως συνέχεια του οικοτόπου της περιοχής του έργου LIFE Amybear και κοντά στο Jasen. Ο πληθυσμός της αρκούδας υπολογίζεται σε περίπου 160-200 άτομα (Kaczensky et all, 2013). Αναφέρθηκε στη νομοθεσία που διέπει την προστασία των μεγάλων σαρκοφάγων, αρκούδα, λύκο και λίγκα, στη χώρα του, στους αρμόδιους φορείς και στις προβλεπόμενες δράσεις για την προστασία τους.

Η κα Violeta Sotirovska, εκπρόσωπος του εθνικού Πάρκου του PELISTER, παρουσίασε της δραστηριότητες του φορέα για τη διαχείριση των μεγάλων θηλαστικών που αφορούν κυρίως σε προγράμματα παρακολούθησης, εκπαίδευσης του προσωπικού και ενημέρωσης των κατοίκων της περιοχής.

Τέλος, η κα Ελισσάβετ Παυλίδου, Υπεύθυνη έργου ΑΜΥΒΕΑR παρουσίασε τις κυριότερες δράσεις του έργου LIFE AMYBEAR με τελευταία αυτή που αφορά στην υπογραφή μνημονίου συνεργασίας (memorandum of understanding - MoU) μεταξύ του έργου LIFE Amybear και τον εκπρόσωπο που θα υποδείξει το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Ακολούθησε διαλογική συζήτηση σχετικά με τα πεδία συνεργασίας τα οποία θα συμπεριληφθούν στο Μνημόνιο συνεργασίας.

Το επόμενο διάστημα προετοιμάστηκε το σχέδιο του MoU από τον Επικεφαλής εταίρο, LEVER Α.Ε. σε συνεργασία με την ΚΑΛΛΙΣΤΩ και την ΑΔΗΔΜ και αποστάλθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βόρειας Μακεδονίας, το οποίο αποδέχθηκε το περιεχόμενο του κάνοντας με ελάχιστες τροποποιήσεις.

Απομένει η υπογοαφή του μνημονίου από τα δύο μέρη, η οποία θα γίνει προσπάθεια να ολοκληρωθεί πριν τη λήξη του έργου.

5 ΠAPAPTHMATA

5.1 Λίστα Συμμετεχόντων

LIFE AMYBEAR (LIFE15 NAT/GR/001108)

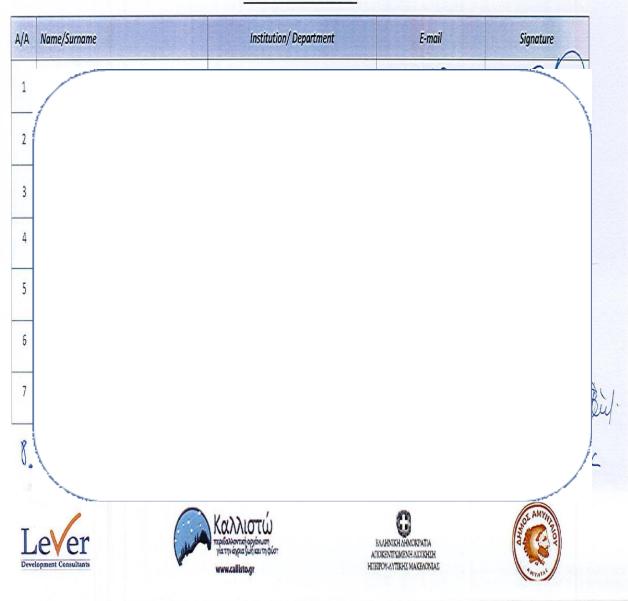
"Improving Human-Bear Coexistence Conditions in Municipality of Amyntaio"

Bilateral Workshop

Establishment of Bilateral cooperation to improve Human-Bear coexistence conditions at the Greece - Republic of North Macedonia cross border area

SKOPJE, 20th of October 2020

LIST OF PARTICIPANTS

LIFE AMYBEAR (LIFE15 NAT/GR/001108)

"Improving Human-Bear Coexistence Conditions in Municipality of Amyntaio"

A/A	Name/Surname	Institution/ Department	E-mail	Signature
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				

IFE13 NAT/GR/001108 - LIFE AMYBEAR is implemented with the contribution of the LIFE Programme of the European Union, Green Fund and project beneficiaries.

5.2 Φωτογοαφίες

Mr Vlatko TRPESKI and the meeting hall

Family photo

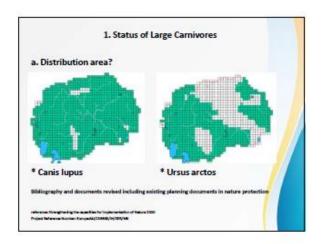
5.3 Παρουσιάσεις

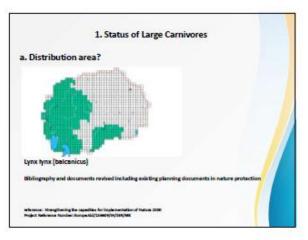

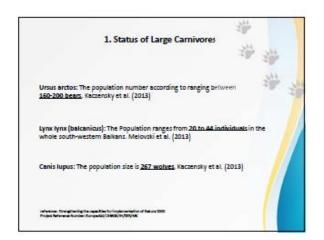
1st **PRESENTATION:** Presentation for Large Carnivors Actions in Republic of North Macedonia, Mr Vlatko TRPESKI, M.Sc , Head of Department for Nature

2. National and International legal framework b. Which international conventions are relevant for the legal status of the species in your country? National: 1. Law on nature protection 2. Law on Hunting International: 1. Bem convention 2. The Habitats Directive 3. CITES

3. Management of LCs

Ministry of environment and physical planning Ministry of Agriculture, forestry and water economy State environment inspectorate, State hunting inspectorate

Other institutions/structures are relevant for the management Management authority of Protected areas, Agency for Food and Veterinary, Faculty for Veterinary, Hunting association

Moving forward regarding protection of LCs

- 1. Expanding the National System of Protected Areas,
- 2. Identification of potential NATURA 2000 sites in the country,
- 3. In process of establishing WG and Intervention team for LCs,
- 4. Underdeveloment Animal save centre for LCs
- 5. Estimation for establish a national monitoring system,

for LCs. Some PA already established monitoring system for LCs,

- Developed plan for implementation of Habitat directive and future monitoring programe including LCs,
- Close cooperation with NGOs, Hunting organization, local population,
- 8. Established Cross Border cooperation for monitoring and protection including LCs (Ohrid Prespa trust fund PONT),
- 9. Interest for LIFE + project cooperation for LCs

4. Monitoring of LCs

Usually the monitoring is done through valsorization studies and various projects (example: Balkan Lynx Recovery Programme)

For data management is responsible Ministry of Environment and Physical Planning

Monitoring data from all studies are publicly available

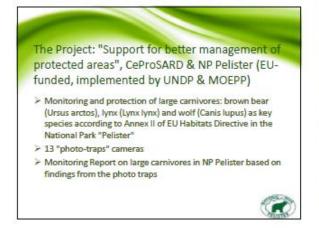

2nd **PRESENTATION:** Activities for bear monitoring and protection at the National Park of Pelister, Mrs Violeta SOTIROVSKA, NP Pelister

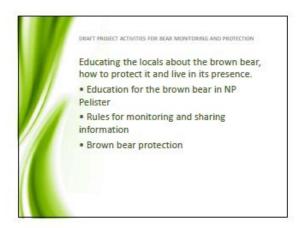

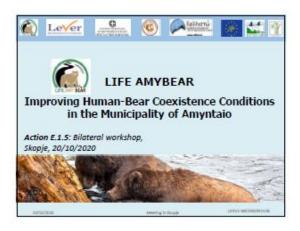

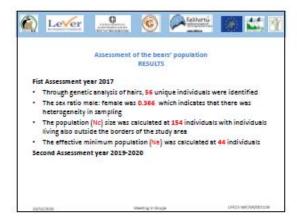
3rd **Presentaion:** Project LIFE Amybear, Mrs Elissavet PAVLIDOU, Project manager, Lever S.A.

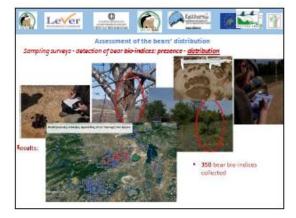

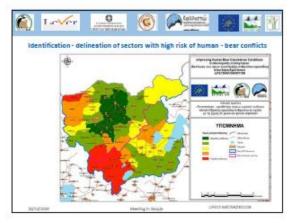

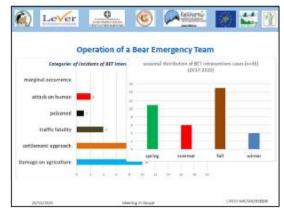

5.4 Σχέδιο Μνημονίου Συνεργασίας

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

FOR BROWN BEAR CONSERVATION AT THE HELLENIC REPUBLIC AND THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA CROSS BORDER AREA

BETWEEN

THE DECENTRALIZED ADMINISTRATION OF EPIRUS AND WESTERN MACEDONIA OF HELLENIC REPUBLIC

AND

THE MINISTRY OF ENVIRONMENT AND PHYSICAL PLANNING OF REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

The Decentralized Administration of Epirus and Western Macedonia and the Ministry of Environment and Physical Planning of Republic of North Macedonia, hereinafter referred to as the "Participants", have reached the following understandings, on the basis of equality, reciprocity and mutual benefit.

Article 1: Areas of Cooperation

The Participants confirm that the areas of cooperation under this MoU include:

- 1. Conservation of Brown Bear (Ursus arctos)
- 2. Improvement of Human Bear coexistence conditions

at the cross border area of the Hellenic Republic and the Republic of North macedonia, inside and outside protected areas of both countries.

Article 2: Forms of Cooperation

The parties agree the cooperation under the present MoU may take the following forms:

- Exchange of scientific and technical materials, publications, and other documentation related to brown bear conservation.
- Technical assistance to develop institutional capacity to address brown bear conservation.
- Exchanges of delegations, government officials, research teams, specialists and trainees between countries, as well as organization and implementation of workshops, joint research, and professional courses.
- Work cooperatively towards establishing joint systems of research, inventory documentation, and monitoring.
- Identification of mobilization of national and international funds and sources of support to enable the implementation of activities specified in this MoU.

- Preparation of a study using connectivity analysis / prediction models Identification of important connecting zones. Integration of the results in the central and regional spatial planning of both countries
- Elaboration and implementation of a common action plan for Brown bear at the cross border area.
- Reconstitution and operation of the Balkan Bear Network (Regular meetings for the exchange of knowledge and experience and the development of cooperation for the conservation of species and habitats in cross-border areas)
- Other forms of cooperative management and research as may be mutually deemed appropriate

Article 3: Administration

The Participants agree to:

- 1. Establish a Joint Committee within one month of the Effective Date of this MOU
- 2. The Participants will designate the following to be members of the Joint Committee:
 - (i) For Greece:
 - a) The LIFE AMYBEAR project beneficiaries
 - Directorate of Forest of the Decentralized administration of Epirus and Western Macedonia
 - LEVER Development Consultants S.A.
 - CALLISTO Wildlife and Nature Conservation Society
 - Municipality of Amyntaio
 - b) The Management body of National Park of Prespes
 - c)
 - (ii) For North Macedonia:
 - a) The Department of nature of the Ministry of environment and physical planning /Administration of Environment
 - National park of Pelister
- 3. The Joint Committee will initially meet at least once per year and may review meeting frequency in the future. The Joint Committee will organize regular telephone conference calls once every six months, unless otherwise decided by the Joint Committee.
- 4. The first meeting of the Joint Committee will be held one month after its constitution.
- 5. The Joint Committee will be chaired alternately by a Greek or North Macedonian representative.
- 6. Nominate a Focal Point for transboundary cooperation in each country.

Article 4: Participation of other organizations

On the basis of mutual benefit, the participants will coordinate the participation of other organizations and individuals in both countries in cooperation and exchanges set forth in Article 2 and 3. Each participant may send delegations, study teams and individuals to the other country for which the sending side shall meet the cost involved. The number of participants and each party will assist the visiting party with regard to basic logistics. Under special circumstances, the Participants may agree on other arrangements.

Article 5: Applicable Law

All cooperation under the present MoU shall subject to the laws and regulations of the respective countries.

Article 6: Acknowledgement

The present MoU was signed in the frame of the project LIFE NAT/GR/1108 AMYBEAR that is financed by the LIFE Programme, the Greek Green Fund and the project's beneficiaries.

Article 7: Final provisions

This MoU shall enter into force upon signature by both the participants.

This MoU may be amended as necessary by written agreement of the participants. Amendments will enter into force immediately upon signature by the Participants and form an integral part of this MoU.

This MoU may be terminated at any time at the discretion of either Participant as long as six (6) months advance notification is providing in writing by the participant seeking to terminate the MoU to the other participants.

APPROVED AND SIGNED

On behalf of the Decentralized Administration of Epirus Republic	and Western Macedonia of Hellenic
Name of signatory, signed and stamp	Date:
On behalf of the Ministry of Environment and Physical Pl Macedonia	anning of Republic of North
Name of signatory, signed and stamp	Date:

